

Írószekrény

Bútorgyűjtemény

Leltári szám: 59.2061.1 

Készítés ideje: 1714

Készítés helye: Augsburg (feltehetően)

Anyag: diófa borítás; diógyökér borítás; fenyőfa alap (vakfa); topolyagyökér berakás

Technika: esztergályozott; faragott; önberakással díszítve

Méreték:
magasság: 220 cm
szélesség: 180 cm
mélység: 100 cm

A vesztfáliai békekötés (1648) utáni német fejedelemségekben kezdetben itáliai, majd francia hatás figyelhető meg a bútorművészetben is. Az udvari és a polgári művészet élesebben különül el itt, mint bárhol Európában. A polgári követi ugyan a főúrit, de az új, barokk stílust átülteti a polgári életformának megfelelő léptékbe, s a maga egyszerű eszközeivel erősebben kötődik a helyi hagyományokhoz.

A parádés díszbútorok készítésének központja a korábbi évszázadokhoz hasonlóan továbbra is Augsburg, a nagy múltú ötvös-központ, az ezüstművesek birodalma. A 18. század első felében, Martin Engelbrecht kiadásában itt jelentek meg Johann Rumpp *Bürger und Silberkistler* bútorminta-rajzai *Tischler oder Schreiner Risse* címen. Ezek között a tervek között már megtaláljuk az íróasztalra állított, a Rajna vidékén és Augsburgban *comptoir*ak vagy *contoir*ak nevezett szekrénykét, amely valójában a kabinetszekrényből a két záróajtó elhagyásával kialakított tároló bútor. A középpajtós szekrényrész köré komponált fiókok homlokzati kiképzése hajlított, a középrész kiemelkedik, magasabb lesz, s lényegében már olyan elrendezésű, mint az emeletes írószekrényé. Az alsó középfiók átalakul lapos, lehajtható lapú íróládikává az asztal és a *contoir* között. Johann Rumpp említett mintarajzainak hatása érvényesül a budapesti, viszonylag korai, 1714-es évszámot hordozó írószekrényen, amelyen főszerepet kapnak a hevederekkel megerősített baluszteres lábak, hullámzó, mozgalmos homlokfelületek, fény-árnyék kontrasztot teremtő voluták és ívek. A hatalmas méret, a látványos formagazdagság, a már szinte teátrális pompa jellemzi e bútort, amelynek rokon emlékeit számos dél-németországi műgyűjteményben találhatjuk.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 72. (Vadászi Erzsébet)
- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - 68, (Nr. 3.)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 38.
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 5.8.

